

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI LS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Tanítóink nyugdíja.

Mostoha a tanítói sors! Mostoha a tanító helyzete!...

Sok iskolát jár a növendék: az elemieken kívül nyolc keserves esztendőig kell testét és lelkét gyötörnie s amikor elvégezte a pályát, amikor tanulmányainak gyümölcsét kellene élveznie: akkor jön az igazi lelki gyötörődés: százféle lélekkel, ezerféle tulajdonságokkal felruházott gyermekcsoporttal kell bibelődni s nevelni, tanítani mindenre, ami szép, ami jó, ami hasznos.

S mit kap mindezért a tanító: bizony kevés fizetést s ezért dolgozik sok, hosszú esztendőn keresztül, míg végre eljön a nyugalom ideje, amikor végre megpihenhet a hivatása magaslatára tudatával működött munkás. De ekkor meg jön a nevelésesen csekély nyugdíj, jönnek az anyagi zavarok, jön a testi gyötörődés az öregkorban, a jól megérdemelt nyugalom idejében.

A tanítói fizetés úgy, ahogy rendezve van, ez ellen a panaszok megszüntek. Nem így azonban a nyugdíjnál, amely oly kevés, kivált az özvegyeknél s az árváknál, hogy abból megélni lehetetlenség. Ezen a

bajon segíteni van hivatva azon indítvány, amely az egyik vármegyei tanítótanársági gyűlésén hangzott el nemrégiben. Az indítvány a következő:

„Ha nyugdíj viszonyainkat a Magyarországon bármely hivatalban vagy munkálatban alkalmazottakkal összehasonlítjuk, kiünik, hogy azok valamennyienél mostohábbak és hogy a mai lehetetlenségig megdrágult életviszonyok között tűrhetetlenek. Vagy tűrhető-e tovább az, hogy a tanítónak — ki minden erejét, egészségét, az egész életét a mások gyermekei felnevelésének szenteli — elhalálása után az árvái koldusbotra jussanak? Vagy, — hogy a számtalan súlyos sérelem közül többet ne is említsük, — tűrhető-e az, hogy azon hosszú becsületese munkában kifáradt öreg tanítók, kik még a tanítói fizetésrendezés megtörténte előtt nyugdíjaztattak s így nyugdíjukat a régi nyomorúságos fizetés után huzván, az általános drágulás folytán öreg napjaikra meg legyenek fosztva a megélhetés legszükségesebb feltételeitől is?

Nem! Itt sürgősen segíteni kell a bajon.

És mi akadályozna meg bennünket abban, hogy megkíséréljük nyugdíj viszonyainkat elviselhetővé tenni most, midőn a saját garasainkból összehordott olyan nyugdíj alappal rendelkezünk, melyhez hasonló nincs egyetlen foglalkozásbeli alkalmazottnak sem Magyarországon?

Mert ime például Szolnokon a legutóbbi 10 év alatt 3 tanító élvezett hosszabb-rövidebb ideig csekélyke nyugdíjat. Ez volt a nyugdíj alap összes kifizetési kötelezettsége a szolnoki tanítókkal szemben. — Befizetést ellenben állandóan 65—70-en teljesítettünk. Épen nem túlzás tehát, ha hozzá vetőleges számításal azt mondjuk, hogy itt a kiadás a bevételnek 40—50 százaléka. És így van ez átlag a régebbi multakra nézve is az egész országban. Már most, ha közép számításal évente csak 25.000 tanító után számítjuk is a befizetéseket, azon több nemzedékre kiterjedő időn át, mióta az alap fennáll, ehhez hozzá számítjuk a tőkésített kamatokat, valamint a tankötelesek és iskola fenntartók által befizetett summákat: bizonyára elég millió lesz kasszáinkban ahhoz, hogy igazán szégyenletes helyzetünket — meg-

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

A tánciskola.

Pazar multság lehet, midőn koronás gyerekek Terpsichore kecses mozdulatját eltanulják. Tancolják a sok, különös, búbajosnál búbajosabb táncot; — aranyos cipőben, csokros topánkában; lengő selyem, gázból, ragyogó, csillogó, omló köntösökben. Fehér parókával, majd meg koronával. Csengővel, pattogóval, dobbal, hegedűvel kísérve és beszórva sok színes virággal.

Hajl de ilyen táncot kevés ember láthat. Az alább elmondottakban korántsem lesz szó ilyen iskoláról.

Mert van ma már tánciskola a királyi palotától, — le egészen a falusi zsellérházig.

Öreg gazduramék nem is győzik eléggé titulálni, mondván rá furesza köszöntőt, amely úgy kezdődik:

— Azt a kutyafáját!

Az asszonynépség az ilyesmi megértésére fogékonyabb. Kerecsi szomszéd oldalbordája is megértette a kor divatos követelésének intőszavát és elhatározta, hogy tengeritörés után, midőn az őszi vetés utolsó fordulóját is beboronálják. Midőn a munká-

ból már a majorosra is csak annyi marad, amit elvégez egy-egy pipadobánynál — és gazduraméknak elég naponként egyetlen pilantása, hogy rendjén menjen a dolog, mondom, a kismunkájú, késő őszi időre elhatározta, hogy tánciskolába adja a Pista gyereket, a nagyobbik fiát.

Rendén volt már minden, csak gazduram jóváhagyása hiányzott. Ez pedig még kemény dió lesz! — gondolá magában Kerecsiné asszony. Nem mintha attól felt volna, hogy tervét kettő vágja, — mert hiszen próbálja ugyan ezt minden egy s esetben „ura és parancsolója“, de végeredményében minden egyes eset „ökigyelmének“ jelent vereséget; asszonyának jelent diadalmat.

Gazduram aztán úgy reperálja ki a diktatori tekintélyét, hogy hát mondván, — „ő már jóval előbb így akarta“. És ádami rövidlátásával azt hiszi: sértetlenül áll fején a ház koronája, Évája pedig meghagyja abban a boldog hitben, hogy gazduram viseli a kalapot s így lesz örökké aktualis a kecske és káposzta meséje.

Hiszen régen eszik már ők együtt a jó

Istentől „minden nap“ leimádkozott és szorgalmas munkával megszerzett kenyeret, meg is vannak ők szép bekességben. Ha összezöröülnek, ez sem magukért, hanem a gyermekek miatt történik.

Gazduram megmaradt a téztáskásánál, a lebbeneslevesnél, cifra szűnél, megmaradt az egyszerűség mellett; — a politikában pedig Kossuth Lajosnál, meg negyvennyolcnál!

De az asszonyféle hamar eltanulja a módit, halad a mával, megveszi minden nap a „köt pizes“ újságot, „oszi“ sok mindent kiolvas belőle. Színes fantáziáját szabadjára engedi az édesanyai szív! Hogy is lesz csak? beadja tánciskolába a gyereket... szür helyett vesz neki „fekete rokkot“ és szárnyakelt terveivel már valahol messze, leánykérésnél röpköd a gondolaja. Midőn mellé somfordál a Pista fia, mondván: hogy még ma délelőtt igazítsa el az apjával a dolgot, mert estére kezdődik a „kolony“.

Hozzáfog hát a haditervezés, vasárnap lévén, templomba küldi a gyermekeket, „hadd takarodjanak hazulról“ tudván: hogy veszedelemmel fog járni a hadüzenet, nem jó, ha

Világhírű „habig“ kalapok Aszmann Ferencz
urióvat üzletében, városházzal szemben.

lévő tőkénk esorbitása nélkül legalább türethetővé változtassuk.

Mondja ki Egyesületünk, hogy kívánja mikép az országos tanítói nyugdíj-alapot kezelő bizottság rövid idő alatt számoljon be nyugdíj alapunk kezelési módozatairól s annak vagyoni állapotáról, hogy sürgősen kiderüljön, mily mértékben segíthetünk a saját erőnkől önmagunkon. Közölje ezt a kívánását az Egyesület valamennyi magyarországi tanítóval, hogy biztosan remélt hozzájárulásuk által ennek a kívánságnak a megvalósuláshoz szükséges suly megadassék.

Igy szól az indítvány, melyet a tanítóttestület elfogadott s megküldött valamennyi tanítóttestületnek elfogadás végett. Ha a tanítóttestületek közösen felemelik szavukat, úgy az országos nyugdíj-alapot kezelő bizottságnál ki fogják vivni azt, hogy a munkában megöregedett tanítók tisztességes nyugdíjat fognak élvezni. (F. k.)

Politikai híreink.

Tisza missziója véget ért.

A függetlenségi párt igazolása.

Budapest, november 29.

A politikában teljes a zűrzavar. Egy-másután következnek a miniszter- és koronatanácsok, egyik kihallgatás a másikat követi s a kibontakozás késik, egyre késik.

És hogy a káosz teljes legyen, gróf Tisza István, aki tegnap reggel azzal érkezett vissza Budapestre, hogy néhány napig itt időzve tárgyalásokat folytasson a politikusokkal, — már tegnap este meglepetés-szerűen elutazott Alsó-Zsukra.

Félt hivatalosan gróf Tisza István tanácskozásairól és elutazásáról a „Bud. Tud.” ezt a jelentést adta ki:

Tisza István gróf, aki vasárnap reggel 7 óra 50 perckor Bécsből visszaérkezett Budapestre, a tegnapi nap folyamán többrendbeli tanácskozást folytatott. Délelőtt gróf Andrássy Gyulával tanácskozott s vele hosszabb ideig értekezett. Délután gróf Tisza Lukács László belső titkos tana-

csossal folytatott megbeszélést, este pedig a barátai körében időzött. Tisza István gróf szerepe ezzel egyelőre véget ért. Tisza gróf az elmúlt éjjel Zsukra utazott s ott szándékozik maradni december 5-ig.

Gróf Tisza István elutazását a kormány környezetéből úgy magyarázzák, hogy gróf Tisza már befejezte misszióját. Volt a királynál, előadta véleményét, ismertette az audienca eredményét gróf Andrássy Gyulával és Lukács Lászlóval, más feladata pedig nem volt.

A gróf Tisza audienciája után beállott új helyzettel most már a kormánynak kell foglalkoznia. Ma délelőtt tizenkét órakor a kormány tagjai össze is gyűltek a kereskedelmi miniszteriumban, ahol Wekerle Sándor miniszterelnök elnökle a minisztertanácsot tartottak. Ezen a minisztertanácsban, mint kitűnően informált helyről értesülünk, azt a kérdést kell eldönteni, hogy elejtik-e a magyar századnyelv követelését, amelyet a király semmi körülmények között sem hajlandó megadni. Az eredmény nem lehet kétséges, amit az is igazol, hogy ezen a minisztertanácsban gróf Andrássy Gyula nem vett részt. Mint ugyanis a „Bud. Tud.” jelenti, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter vasárnap délelőtt elutazott Betlérre, hogy a Henrik porosz herceg részvételével rendezett vadászaton részt vegyen. A belügyminiszter holnap szándékozik visszatérni Budapestre.

Abból a körülményből, hogy ezen a valóságos döntő jelentőségű tanácskozáson gróf Andrássy, a katonai kérdések legeszpontnáltabb harcossá nem vett részt, politikai körökben egészen határozottan azt következtetik, hogy a kabinet tagjai között súlyos nézeteltérések merültek fel. Nevezetesen azt mondják, hogy gróf Andrássy nem hajlandó elejteni a századnyelv követelését, amelyre pedig Wekerle és a többiek erősen kapacitálják.

A függetlenségi és 48-as párt mindezekből ismét csak azt konstatálja, hogy az ő színter és elvű álláspontja felel meg egyedül az ország érdekeinek. Előbb a bankkérdést áldozták fel, most pedig a katonai téren engednek. Végül elfogadják a kormányt minden engedmény nélkül. Ebben azonban beleszól a függetlenségi párt is, amely hatalmas táborával lehetetlenné tesz minden olyan parlamenti munkát, amely az ország érdekeinek feláldozásával jár. A pártban élesen tiltakoznak azok ellen a hírek ellen, hogy ők az osztrák Luengeristakkal keresnek érintkezést. Ez is olyan rágalom, amilyennel most elhalmozzák a pártot, hogy az ország közvéleményét megtévesszék. Ezt a hírt különben Bécsben is megérfolják. A „Korrespondenz Austria” megérfolja azt a

a gyermek hallja a csatorását. Csak egy félóra legyen, csak erről a félóráról meg ne szokjék gazduram, akkor meg van nyerve az ügy. Egy félóra alatt telebeszelné ő gazduramnak ha három feje volna is. Tudta ezt már maga gazduram is, azért, ha a házi-béke egén fellegéket látott, ha sejtette, hogy új költségek megszavazása kerül itélőszéke elé, akkor „aló ve-d el magad”, kerekét oldott, néha csak az „embervásárig”, de ha nagyobb összegről volt szó, egész a tanyáig. Persze: ez csak halasztást jelentett, mert hazatérvén, dohogva, veszekedve, de végre is engedett ő kizyeime.

A tánciskola úgy egyszer már tárgyalásra került, gazduram akkor leintette s boldog hitében már ott evezett: hogy most még is csak győzött az ő akarata.

Pedig dehogy! Midőn gazduram hozzáfogott a vasárnapreggeli borotválkozáshoz, felesége maga kereste elő a szerszámokat, meg is várta, míg ő kigyelme lenyisszantotta az első vágást, most már lehetetlen a menekülés, megkezdte hát a szóáradatot:

— Nézzed hé! — ez a megszólítás a nyájaskodás legfelsőbb fokát jelentette —

„ne ellenezd már a fiu tanulását, mert ha ellenezd is, akkor is csak sorját ejtem a tanulásának”.

„De a láncos lobogóját” — kurjantott gazduram s fölugrott a karos székről egy kicsit még a beretva is bőr alá csusszant, — „szeretném én azt látni, ha egyszer én nem akarom!”

Lassabban gazdám! hiszen nem is látná, nem is tudná azt kigyelmed! De hát én is azt tartom, nem jól van az ügy, ha az apja tudta nélkül ögyeleg a gyerek. Rákap! ilyennel kezdi — oszt — furcsábbra is, esunyába is bele mászik. Ha pedig beleegyezel, neked is örömod lesz benne és megmarad az apai tekintélyed is.

Ez volt a bevezetés, azután még nagy-nagy szóáradat következett, közben-közben többször hangzott gazduram részéről „de a láncos lobogóját!”

És mire belett fejezve a beretválkozás, fényesen ragyogott az apai tekintély, mert az asszonyé lett nem csak az utolsó szó, hanem a győzelem is!

Estére „kolonyba” ment a Pista gyerek.

Vida Ilona.

hírt, mely szerint Mérey Lajos országgyűlési képviselő a Justh-párt érdekében érintkezésbe lépett a bécsi keresztényszocialista körökkel.

Református egyház presbytri gyűlése.

Az egyház bérpalotája. — Csapó-utcai iskola újraépítése. Négy tanító választása. — Az iskolaszéki jegyző fizetés-rendezése.

A debreceni református egyház ma délután 3 órakor tartotta presbyteri gyűlését az egyház tanácstermében. Szokatlan nagy számmal gyűltek össze az egyház tanács-tagjai erre a gyűlésre. Különösen a tanítóválasztás iránt volt nagy az érdeklődés. A népes gyűlés hosszabb ideig tárgyalta az egyház bérpalotájának a tervrajzát és ezzel kapcsolatban dr. Eröss Lajos püspök kérvényét. Ezen a gyűlésen került tárgyalás alá az iskolaszéki jegyzői állásának a betöltése is. A gyűlés a késő esteli órákig tartott.

A gyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

A debreceni református egyház ma délután tartott gyűlésén Dicsőfi József lelkész elnök, világi részről pedig Vecsey Imre főjegyző elnökölték. Dicsőfi József lelkész délután 3 órakor nyitotta meg a gyűlést, amely után Somogyi Pál főjegyző jelentette be, hogy a múlt gyűlés jegyzőkönyve hitelesített.

Varga Károly új presbyter letette esküjét. Tudomásul vette a presbyterium az országos ref. lelkész-egyesület köszönetét az az anyagi és erkölcsi segélyért és a József kir. herceg szanatórium-egyesület köszönetét a 200 K alapítvány befizetésért.

A ref. tanító-egyesület Havani Józsefet választotta be az iskolaszékbe új tagnak. A presbyterium már a múlt gyűlésen elhatározta hogy a központi anyakönyvvezetői állásra Biró János nyug. lelkész hívja meg Biró János ma bejelentette levébe a presbyteriumnak, hogy a meghívást elfogadja.

Somogyi Pál jegyző, mint a bérpalota tervének elbírálására kiküldött bizottság elnöke felolvasta a bizottság javaslatát, majd ismertette az új bérpalota tervrajzát. A Hatvan-utca és az Egyháztér sarkán építendő bérház tervrajzát Balogh Kálmán budapesti építész készítette. A díszes palota, mely nagy díszere fog válni a Piac-utca felé, 3 emeletes lesz. A nagy, modern bérpalota mintegy negyven-ötven kiadó lakást foglal magában. A kiadó lakások öt, négy, három és kétszobások lesznek. Az új bérpalotában lesz a tisztántúli egyh. ker. püspöknek 7 szobás lakosztálya is, amely a Piac-utca sarokra van tervezve. A három emeletes palotában a feljárás megkönnyítése céljából 2 liftet készítenek. A nagy bérpalota körülbelül egy millió koronába kerül az egyháznak.

A bizottság javasolja a presbyteriumnak, hogy a tervet, az országos mérnök egyesülettel vizsgáltassa felül és hatalmazza fel az elnökséget, hogy a tiszteletdíjat utalványozza. A presbyterium a javaslatot elfogadja.

Eröss Lajos püspök levélben kéri a presbyteriumot, hogy mivel a tervbe vett püspöki lakos hosszú időre szól, a 7 szobát még egy szobával növelje és a konyhát nagyobbítsa. A kérvényhez Kardos László, Bacsó Dezső, dr. Erdős József pártolólak, míg Aczél Géza ellene szólott. Szavazásra került a sor. Dicsőfi József felteszi a kérdést:

— Elfogadja e elvben a presbyterium, hogy a püspöki lakosztály szobáinak a számát 8-ra emeljük fel?

A presbyterium 35 szavazattal 26 ellenében nem teljesítette a püspök kérését.

Az iskolaszéki vézését olvasta fel ezután Somogyi Pál az üresedésben levő négy

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap

áruházban, Dreher mellett.

1909 november 30.

tanítói állásra vonatkozólag, majd pedig Jeney Miklós iskolaszéki jegyző olvasta fel a 18 pályázó nevét az ajánlás sorrendjében.

Komlóssy Arthur indítványozza, hogy mind a négy megüresedett állásra egyszerre szavazzanak, míg Török Bálint az egyenkénti szavazást kéri. Hosszabb vita után elhatározta a presbyterium, hogy egyszerre határozza a presbyterium, hogy egyszerre adja le mind a négy tanítói állásra a szavazatát. A szavazatszedő bizottság tagjai lettek: Juhász Ignác, Török Bálint, S. Szabó József, Jeney Miklós. A szavazás idejére Dicsőfi József felfüggeszti a gyűlést.

Az első szavazásnál beadott összesen 72 szavazat, egy üres volt. A szavazás eredménye a következő, abszolút többséget kaptak:

Szathmáry Károly 57
Juhász József 45
Papp Gusztáv 40

Uj szavazást rendel el a negyedik állás betöltése céljából Jobbágy Ferenc (34), Papp Imre (21), Balogh Ferenc (21) között, amelyek eredménye a következő:

Jobbágy Ferenc 29
Papp Imre 17
Balogh 13.

Abszolút többséget egyik pályázó sem kapott és így új szavazást kellett elrendelni. E szavazásnál Jobbágy Ferenc (28) választott meg Papp Imrével (9) szemben.

A presbyterium az iskolaszék választását meg erősíti és Jeney Miklóst iskolaszéki jegyző állásában megerősíti; a fizetését 200 koronában állapítja meg.

A Könyves Tóth Kálmán elnöklete alatt kiküldött bizottság indítványt tesz, hogy a Csapó-utcai leányiskola helyett az Árpádtéren emeljenek új iskolát, mert a tanulók nagy része arról a részről jár az iskolába. A presbyterium az indítványt bővebb tájékoztatás céljából viszaadja az iskolaszéknek. Szent-céljából viszaadja az iskolaszéknek. Szent-jóbi Kálmán, Nagy Imre, Ökrös István, Papp Ignác tanítók kölcsönért beadott kérvényüket a presbyterium teljesíti.

A gyűlés 7 órakor ért véget.

A városházáról.

A város új építési szabályzata.

December elsején életbe lép.

Debrecen, nov. 29.

Debrecen város törvényhatósága a városépítési terveknek s a modern építkezéseknek, utcarendezés és csatornáknak megfelelőleg új építési szabályrendeletet alkotott, melyet a m. kir. belügyminiszter is jóváhagyott.

Ezen új építési szabályrendelet ez évi december hó 1-én lép életbe. Amidőn e körülményt a házépítő közönség, valamint az építőiparosok figyelmébe ajánljuk, — egyben közöljük, hogy a város által kiadott szabályrendeletet a tanács kinyomatta.

A szabályrendelet fejezetekre van osztva. Részletes felvilágosítás található az engedélyezési eljárásról, építési telkek kellekeiről, szakértő alkalmazásáról, épületek lebontásáról, állványozásáról.

A függelék, mely a szabályrendelethez van csatolva, a tervek bírálatánál alapul szolgáló adatokat sorolja fel.

A szabályzat szerint a város területén lakóházat 3 emeletnél magasabba építeni nem szabad. A felemelet külön emeletnek tekintetik. Az egyemeletes ház legkisebb magassága 10, a kétemeletes épületé 14 méterben van megállapítva.

Debrecenben tehát december 1-étől kezdve csak az új építési szabályzat szerint lehet építkezni.

Teljes tanácsülés. A város tanácsa ma délelőtt teljes ülést tartott Wessprémy Zoltán főispán elnöklete alatt. A tanács a közgyűlési tárgyakat készítette elő.

Városatyja választás. A jövő hóban városatyja választások lesznek Debrecenben. A Csapó-, Péterfia- és Hatvan-utcában megüresedett törvényhatósági bizottsági tag helyét fogják betölteni. Megüresedett Balogh

Ferenc, Morvay Sötér és L. Nagy Bálint helye a törvényhatóságban. Az eddigi tervek szerint a választások december 22-én lesznek.

Viharos beszámoló.

Ujvidék a bank mellett.

Ujvidék, november 29.

Telek Arvéd gróf ma tartotta itt beszámolóját. A város képviselője reggel hét órakor utazott el Budapestről Holló Lajos, Bakonyi Samu, dr. Tüdős János és még hat képviselő kíséretében s délután egy órakor érkezett meg Ujvidékre. Az állomásnál nagy küldöttség élén, Demetrovics dr. polgármester fogadta a képviselőket, akiknek tiszteletére Balla Aladár volt főispán ebédet adott.

Telek Arvéd gróf délután mondta el beszámolóját több ezer hallgató előtt a Vigadó nagytermében. Beszéde közben a teremben tartózkodó szociáldemokraták többször megkérdezték, hogy mi lesz az általános választói joggal? Eközben oly zaj támadt, hogy Telek gróf kénytelen volt megszakítani beszámolóját s a rend csak akkor állt helyre, amikor Balla Aladár kijelentette, hogy a függetlenségi és 48-as párt programjában benne van az általános választójog.

Ezután Holló Lajos beszélt és többször apostrofálta Kossuth Ferencet. Bakonyi Samu tolmácsolta Debrecen üdvözlését, mely után határozati javaslatban kimondták, hogy követelik az önálló, nemzeti bank felállítását. A gyűlés után Telek Arvéd grófnak, akit Ujvidék díszpolgárának választottak, átadták az erről szóló oklevelet.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Meghívó. A debreceni ref. egyház árvagyügyi bizottsága által 1909. évi november hó 30-án d. u. 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, amelyre a bizottsági tagokat ez-uton is meghívja a bizottság elnöke. — Az ülésen folyó ügyet intéznek el.

A debreceni „Szabad Iskolá”-ban (Simonffy-utca 1-c. II. emelet, az Ipartes-tület dísztermében) folyó hó 30-án, kedden Nyáry Béla ref. főgymn. tanár fog előadást tartani: „A villamosság tanának újabb haladásáról.” — Az előadások ingyenesek s így bárki által látogathatók.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

December 3., Péntek:

Este 8 órakor.
Zenekedvelők Társasága hangversenye (Thomson Caesar és Kaufmann Francilló Hedvig) a Bika dísztermében.

December 4., Szombat:

Este 8 órakor.
Alföldi Károly tánemester próbabálja a Bika dísztermében.

December 7., Kedd:

Este 8 órakor.
Zenekedvelők Köre (Sauer Emil zongoraművész) hangversenye a Bika dísztermében.

December 10, 11, 12.

Péntek, Szombat, Vasárnap:

A Szent Erzsébet nőgyógyászati karácsonyi vásárja a Bika dísztermében.

Január 15., Szombat:

Este 8 órakor.
Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bika dísztermében.

December 18., Szombat:

Este 9 órakor.
A Debreceni Gazda Kör bálja a Bika dísztermében.

December 25., Szombat:

Este 8 órakor.
A Munkás Dalegyület estélye a Bika dísztermében.

Egy kalauz borzalmas halála.

Vonat kerekei közt halt meg.

Részeg munkások rémtette.

Debrecen, november 29.

Szombaton éjjel borzalmas eset történt a karcagi pusztán keresztül húzó vasúti vonalon. Egy duhajkodó, részeg munkáscsapat ledobta a robogó vonatról a kalauzt, aki a vonat alá került és a vonat kerekei kettémetszték a szerencsétlen kalauz testét. A segítségére siető emberek már csak összeroncsolt testrészeit szedték össze, melyekből kiomló vér pirosra festette a vasúti síneket.

Az esetről részletes tudósításunk a következő:

A Debrecen—Budapest között közlekedő vonat 10 óra 45 perckor indult ki a debreceni pályaudvarról. Az utasok közt volt 10 földmivesmunkás is, akik elutazásuk előtt a III. osztályú váróteremben javában ittak a heti kereményükből. Már a váróteremben zavargást idéztek elő a részeg, garázda emberek, úgy, hogy a rendőrség közbelépése vált szükségessé, hogy kis rendet teremtsenek köztük.

A vonat elindulása előtt lármázva, dulakodva foglalták el a munkások a részükre kijelölt vasúti kocsit, amelybe rajtuk kívül még mások is szálltak fel, akik azonban tehették, elkerülték ezt a kocsit, mert tudták, hogy mily veszedelmes az ilyen részeg, durva emberekkel az utazás.

A részeg munkásokat Püspökladányig elvitte a vonat. Az emberek többször összevesztek egymással, ütötték-verték egymást. Mikor a vonat elindult, Erdős László vasúti jegyvizsgáló-kalauz bement közéjük. A jegyet kérte a munkásoktól, sőt a nagy láрма miatt megintette őket.

A pálinkától felhevült részek ezt kiáltották Erdős felé:

— Menjen innét az ur!

— Hallgasson, mert mindjárt meg-

járja!

Erdős erre erőlyesen lépett fel s kijelentette, hogy ha nem hallgatnak, a vonatot megállíttatja s csendőrökkel szállíttatja le őket a vonatról.

Több se kellett. Nehány munkás megragadta Erdöst, akit megütött. Majd a kocsi ajtajához vonszolták s azt kinyitva, lelőtték a robogó vonatról.

A szerencsétlen ember az esés következtében a vonat alá került, melynek kerekei ketté vágták. Erdős azonnal szörnyethalt.

A kocsiiban utazó két — nem a munkásokhoz tartozó — utas megrántotta a vészféket, melynek következtében a vonat azonnal megállott.

A vonat Karcag-pusztához közeledett ekkor. A vonatkísérő személyzet menten a szerencsétlen Erdős keresésére indult s meg is találta a pálya melletti árokban, Felső teste az egyik, alsó teste pedig a másik oldalon feküdt. Élet már nem volt benne. A holttestet beszállították a közeli órházba.

Az esetről azonnal értesítették a püspökladányi állomásfőnökséget, amely csendőrökkel kiment a katasztrófa színhelyére, hogy a vizsgálatot megejtse. A borzalmas esetről a debreceni üzletvezetőség s állomásfőnökség is távirati tudósítást kapott.

A szerencsétlen Erdős László holttestét ma Debrecenbe szállították. Az állomáson

szivottépő jelenetek játszódtak le a szörnyű véget ért Erdős családja részéről.

Ujabb értesülésünk szerint a gonosz lelkű munkások Erdöst több helyen megszurkálták s vérző sebeivel dobták ki a vasúti kocsiából.

A rendőrség a merénylő munkásokat letartóztatta és megindította a vizsgálatot.

A milliós sikkasztó nyomában.

Keckeméthy Győzöt megtalálták.

Egy debreceni asszony vallomása.

Debrecen, november 29.

Talán még minden újságolvasó emlékezik Keckeméthy Győző nevére, bár nyolc esztendő mulott el már azóta, hogy ez a fiatal adópénztári számgyakornok kevés híján hatszáz ezer koronával megkárosította a fővárost s az elsikkasztó pénzzel megszökött Budapestről. — Hónapokig hajszolta a sikkasztót két világrész rendőrsége, de nem tudta kézkeríteni, noha huszezer korona volt kitűzve a fejére. Egész legendakör támadt körülötte, de a hatóságok már évekel lemondtak minden reményről, hogy valaha rátehetik a törvény kezét.

Most, amikor már a por belepte, a p khaló beszötte a nagy sikkasztás aktáit, a budapesti főkapitányság váratlanul olyan vallomást bírtokába jutott, amely valószínűleg natalmába adja Keckeméthy Győzöt. E szerint a hírhedt sikkasztó hamis néven Newyorkban él már évek óta. — Ennek a leleplezésnek az aktái már a newyorki rendőrfőnöknél vannak, aki legügyesebb detektívjeivel figyelteti a gya usított embert. — Csak napok kérdése, hogy Keckeméthy Győzöt, vagy mint magát nevezi, William Hergesellt letartóztatja a rendőrség.

A debreceni asszony.

Reánk debreceniekre nézve helyi szempontból is szenzációs érdek az a vallomás, amely Keckeméthy nyomára vezet. Ezt a vallomást ugyanis egy debreceni nő, özvegy Neumann Mórné szül. Kohn Helén tette. Az özvegy, aki jelenleg az ötvenedik esztendejét járja, évekig itt élt Debrecenben s a Széchenyi-utca 17. szám alatt lakott kis leányával együtt. Mivel a sors nem igen kedvezett nekik a hajduk városában, évekel ezelőtt kiándoroltak Amerikába, New-York városába.

Ha Keckeméthy sikerül elfogni, a fejére kitűzött 20 ezer koronát egy debreceni asszony kapja meg.

A titokzatos amerikai.

Két évvel ezelőtt az asszony egy játék-műhelyben napott alkalmazást. A műhely egy William Hergesell nevű fiatal ember tulajdona volt. Alig volt ott egy-két hónapig, tapasztalta, hogy főnöke rendkívül titokzatos ember. A műhely és főnökének lakása a 177. East 85 Street alatt volt.

Hergesell zárkózott természetű, s műhelyének ügyeit angol nyelven intézte. Azt mondta, hogy nem is tud más nyelven. Halatogató jött, rögtön bevonult lakásába s a látogatót mindig az asszonya, egy Sophie nevű berlini hölgy fogadta Hergesell együtt élt vele, de nem volt esküdt felesége. Fel-tűnt mindenkinek, hogy olyan berendezésű volt a lakása, hogy nyolc kijárata volt a szabadba. Hergesellék nagy úri módon éltek.

Hergesell magyar.

Özvegy Neumann Mórné lassanként arra a meggyőződésre jutott, hogy főnöke a főfeltevéstől fél és hogy — magyar ember. Egyszer benyitott az előszobába s a benyilóból beszédet hallott, magyar beszédet.

— Mit csinál maga? — hallotta főnöke hangját.

— Ezeket a régi papirosokat akarom előtérni — volt a válasz, amelyben a Her-

gesellőknél szolgáló magyar eseléd hangjára ismert.

— Adja ide rögtön azokat a papirosokat! — kiáltott a eselédre Hergesell dühösen.

Most már megtudta Neumanné, hogy Hergesell csakugyan magyar ember.

Mindezek a dolgok nagyon izgatták Neumannét, de Newyorkban senkinek sem szólt róla. Néhány hónappal ezelőtt, mert leánya nem tudta elviselni az amerikai levegőt, hazatértek Budapestre.

Keckeméthy arcképe.

Ott, ahol lakott, sokat beszélt amerikai élményeiről, a többi közt Hergesell William-ról is. Találgatták, ki legyen a titokzatos ember. A házak közül valaki megmutatta neki egy képes újságban Keckeméthy Győző araképét. Alig pillantott rá, fölkiáltott:

— Ez az, szakasztott olyan, mint Hergesell!

A főkapitányságon is megmutatták neki a sikkasztó arcképét s legnatározottabban kijelentette, hogy William Hergesell és Keckeméthy Győző egy és ugyanaz az ember. Akár esküvel is fogadja.

Nemrég értesítés jött Newyorkból, hogy a legügyesebb detektívek állandóan figyelik Hergesell s kutatják am rikai szerepléseit, összeköttetéseit, levelezését. Már az eddig összegyűjtött bizonyítékok is megerősíteni látszanak Neumanné állítását.

Keckeméthy büne elévült.

Jogi szempontból egyébként nem lehet szó Keckeméthy megbüntetéséről, mert büne, amelyet 1901-ben követett el, a bünavádi perrendtartás szerint már elévült. A hivatalos Rendőri Közlöny 1907. évi 124. számában a bíróság vissza is vonta Keckeméthy körözését, jelezve, hogy a sikkasztás eikövetése óta az elévülési idő 1907-ben letelt. A világszerte megcsodált zsemális gonosztevőt tehát büntető uton már nem lehet felelőségre vonni. Csak arról lehet szó, hogy az elsikkasztott hatszázhetvenhétezer koronát polgári bíróság utjan visszapereljék tőle.

UJDONSÁGOK.

A kereskedelmi csarnok jubileuma. A debreceni kereskedelmi csarnok vasárnap délután 2 órakor tartotta 10-ik rendes közgyűlését Kernhoffer József elnöke lete alatt. A közgyűlésen Weinberger Sándor dr., a Csarnok titkára a választmány nevében azt az indítványt tette, hogy a vasárnapi 10 ik közgyűlés alkalmából a felső kereskedelmi iskolában egy 2000 koronás alapítvány tétessék, melynek kamataiból egy szegénysorsu tanuló tandija fedeztessék. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt és kimondta, hogy tekintettel azon érdemekre, melyeket Kernhoffer József elnök a Debreceni Kereskedelmi Csarnok felvirágoztatása körül, annak megalapítása óta 3 éven át, mint alelnök, 7 év óta pedig mint elnök szerzett, ez alapítvány: „Debreceni Kereskedelmi Csarnok — Kernhoffer József alapítvány” nevet viseljen. Végül a választmányba beválasztottak: Kereskedők részére: Fleischmann Mór, Fürst Ödön, Löfkovits Márton dr., Löfkovits Arthur, Lusztig Károly, May Andor, ifj. Schwartz Vilmos, Toth István (uj). Nem kereskedők részéről: Balázs Bertalan dr., Freund Jenő dr., Kardos Albert dr., Rosenfeld Sa amon. Fisch Ignác (uj). A közgyűlés délután fél 4-kor az elnök életfésével ért véget.

— Az új műgyetem megnyitása.

A fővárosban a Lágymányoson épült új műgyetemben vasárnap délelőtt nyitották meg ünnepélyesen a tanévet. A tanévmegnyitás az aulában folyt le a kormány és a tudományos élet képviselőinek jelenlétében. Ott voltak: gróf Apponyi Albert miniszter, Tóth János, Sztérenyi József és Molnár Viktor államtitkárok, a tudományegyetem rektora és dékánjai, az Akadémia képviselőitében pedig Heinrich Gusztáv főtitkár. Az ünnepi beszédet Wartha Vince rektor tartotta. Halával eltelve a király iránt, köszönti a kormányt, a vendégeket és a tanuló ifjúságot. A meleg ovációval fogadott beszéd végén az ünnepelő közönség körsétát tett a hatalmas, szép épületben.

A leányok zsurja. A debreceni izraelita nőegylet leány szakosztálya 1909. dec. 5-én vasárnap délután 5 órakor a „Royal” szálloda dísztermében leány jout rendez, amelyen a kiváló író Bró Lajos „Asszonyokról és asszonyi ruhákról” szabad előadást fog tartani. Az előadás iránti érdeklődést különösen az fokozza, hogy Biró Lajos éles szemmel és mesésen finom érzékkel tárgyalja minden művében a társadalmi ferdeségeket. — Belepti jegyek kaphatók az elnökségnél (Kossuth-utca 32. sz.), ára 1 korona. Előadás után tea.

— A ciankális tiszt Bécsben.

Bécsből jelentik: A ciankáli merénylet tettese, Hofrichter Adolf közhadseregbeli főhadnagy vasárnap reggel a Westbahnhofon tiszti fődőzettel Bécsbe érkezett. A tiszti kíséret parancsnoka Altmann százados volt. A pályaudvarról, amelyet szorongásig megtöltöttek a kíváncsi emberek, a kardjától megfosztott katonatisztet bérkocsin a hadbírószágra vitték, ahol szintén nagy sokaság várakozott. A merénylő főhadnagy az ellene fölhozott bizonyítékok ellenére is, következtesen tagad és azokat a véletlen szeszélyes és szerencsétlen játéknak mondja. Linzi jelentés szerint Hofrichter Adolf juniásban költözött oda és egy vasuti alkalmazottnál bérelt hónapos szobát. Beköltözése alkalmával kereken megtagadta a bejelentőlap kitöltését azzal, hogy a bejelentést a katonai hatóság intézi el. Hofrichter Adolf tisztársai a főhadnagyot képesnek tartják a tett elkövetésére és azt állítják, hogy beteges becsvágya vitte a bün útjára.

— Dr. Kutassy kísérletei. Budapestről írják, hogy dr. Kutassy Ágoston, a magyar repülő ma ismét fel akart szállni a Rakoson, kísérlete most sem vezetett sikerre, mert gépe egy korlátba ütődött s megsérült. Most ismét ki kell javítani a gépet, melynek megtörténte után kísérli meg újból a felszállást.

— A debreceni zenekedvelők társasága 1909. évi december hó 3 án, pénteken este 8 órakor az „Arany-Bika” szálló dísztermében tartja második hangversenyét a következő műsorral: 1. Rész. 1. Nagy ária Verdi Traviata c. operából. Énekli: Francillo-Kauffmann Hedvig urhölgy, a wieni udvari opera művésznője. 2. Csalkowsky: Hangverseny. (Allegro moderato. Canzonetta. Finale.) Hegedűn előadja: Thomson Cézár. 3. a) Halm: Si mes vers avaient des ailes. b) Bizet: Pastorale. c) Chaminade: L'éto. Énekli: Francillo-Kauffmann Hedvig urhölgy. II. Rész. 4. a) S nding: Legenda. b) Chopin: Mazurka B-dur. c) Thomson: Cigány rabszódia. Hegedűn előadja: Thomson Cézár. 2. Strauss: Frühlingsstimmen. Énekli: Francillo-Kauffmann Hedvig urhölgy. Zongorán kíséri: Dienzl Oszkár. A hangverseny kezdete 8 órakor. Nem tagok részére korlátolt számban Csáthy Ferenc könyv- és zeneműkereskedésében kaphatók jegyek. Ülőhely 4 korona. Állóhely 2 korona. Tagok belépődíjat nem fizetnek.

— **Cook megszökött.** Berlinből táviratozzák: A Lokal Anzeiger Newyorkból azt a jelentést kapta, hogy Cook, anélkül, hogy bizonyítékait előterjesztette volna titokban Olaszországba utazott. — Newyorkban elutazását szökésnek minősítik.

— **Halálozás.** Segesvárról táviratozzák, hogy Haller Lujza grófnő, néhai Haller Ferenc gróf leánya ott meghalt. A megdöcölött grófnő rendkívül lelkes magyar nő volt. A fehéregyházai esatatóren volt kastélya, ahol a grófnő a Petőfi-émlék felállítása és fentartása érdekében nemes és hazafias szolgálatokat tett. Halála meggyeserte nagy részvétet kelt. Kedden délelőt temetik. A Petőfi-társaság meleg hangú részvétet küldött a családnak és koszorút helyezett ravatalára.

— **Björson javulása.** Párisból táviratozzák, hogy Björson állapota lényegesen javult, úgy, hogy remélik a teljes felgyógyulását.

— **Tüzek.** Vasárnap délután pincetűz támadt Nasch József és fiai utóda cég pincéjében. A tüzoltóság kivonult, de munkája nem akadt, mert a házbéliek eloltották a tüzet. — A Simonffy-utcai városi bérházban tegnap este kéménytűz támadt. A helyszínen gyorsan megjelent tüzoltóság lokalizálta a tüzet.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Oláh Piroska ref. 16 napos, özv. Orosz Jánosné, Réthy Zsuzsanna r. kath. 78 éves, Rentka János r. kath. 24 éves. Szathmery Irén ref. 13 hónapos, Szilágyi Ágnes ref. 4 éves, Rácz Margit ref. 7 hónapos, Furmann Margit ref. 5 éves, Töke N. ref. 3 napos, Kovács Erzsébet ref. 15 hónapos, Paesmay Ilona r. kath. 20 napos, özv. Gyalay Jánosné, Szoboszlai Mária ref. 67 éves, Mike Sándor ref. 2 éves.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Rendőri hírek.** Prindelmayer Lőrinc Péterfia-utca 16. szám alatt lakó fényező iparos feljelentette Rácz Szabó József nevű segédjét, hogy egy vevőjéhez elment s nevében 10 koronát csalt ki. Sikasztás és esalás miatt kérte az eljárás megindítását. — Vasárnap két esetben is csaknem pórul jártak a bérkocsisok. Az egyik eset úgy történt, hogy Sólyom János bérkocsis a József kir. hereg-utca akart a Piacról behajtani. Mikor kocsija a vasúti sínre ért, akkor száguldo t nagy sebességgel a kisvonat, mely majd elgázolta. A másik eset súlyosabb volt. Ölvedi Lajos 24. számú bérkocsis az éjszaka a Hunyadi-utca-ba vitt két vendéget. A vigyázatlan kocsis nekihajtotta a lovakat egy vízlámpának, melyet kidöntött. A kocsiban Nagy Elemér és Csengery Gyula törvény-

széki aljegyzők ültek, akik könnyebb természetű zuzódásokat szenvedtek. A kocsis is megsérült. Ölvedi ellen a rendőrség az eljárást megindította.

UJÉVKOR

a „DEBRECENI KÉPES KALENDÁRIUM“-ot minden előfizetőknek díjmentesen küldjük meg.

Öngyilkossága Pavillon laktanyában.

Hazavágyott szülőfalujába.

Debrecen, november 29.

Mostoha élete van a szegény, magyar katonának a nagy kaszánya komor, szürke falai közt. A szívnek irányított fegyverek hatalmas durranása már sokszor megmutatta, hogy nem „gyöngyélet“ a katona-élet.

Tegnap délután is egy életerős, piros arcú magyar fiu emelte maga ellen szolgálati fegyverét, mert nem tudta elviselni azt a szigorú fegyelmet, amely katonáéknál uralkodik. Kovács Lajos a neve az öngyilkos katonának, aki ez év október 6-ikán rukkolt be Debrecenbe s öltötte fel a cifra katona ruhát az egyszerű, magyar ruha helyett.

A napokban hír érkezett Derecske községből Kovácsnak, hogy lakodalom lesz a faluban. Kovács szívét elfogta a vágy, hazakivánczolt szülőfalujába, ahonnan oly nehezen távozott. Látni akarta mátkáját és táncolni akart vele a lakodalomban.

Igy gondolkozott a szegény közkatoná és néhány bajtársával hazarándult Derecskére. A katonai reglame azonban tiltakozik az ilyen vágyak ellen és a visszatérő katonákat büntetéssel sújtotta.

A szegény, derecskei fiut nagyon elkeserítette ez a nem remélt fordulat és ezért véget vetett életének. A mentésére siett orvosok első segélyben részesítették, majd pedig kiszállították a csapatkórházba. A vasúti hid átjárójánál még élt, de mikorára a kórházba értek, már halott volt. A katonai parancsnokság az öngyilkos katona haláláról értesítette Derecskén lakó szüleit.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyó szám 55. B) bérlet 18. szám.

Rózsa Lili felléptével:

Nagymama.

Operette.

Holnap, szerdán, december 1-én

Hanka.

Komédia.

Heti műsor: Csütörtökön: „Haramiák“, dráma. Pénteken: „Nagymama“, daljáték. Szombaton: „Iglói diákok“, daljáték. Vasárnap délután: „Varázskeringő“, operette. Este: „Falusi idyll“, népies történet.

* **A színésznövendékek vizsgálata.** Szombaton délután 3 órakor a színészközpont vizsgálatai előadásával: I. Az egérke, vigj. 1 felv., II. Szerelmes levelek, vigj. 1 felv., III. A mama vőlegénye, vigj. 1 felv., IV. Kénytelen házasság, vigj. 1 felv., V. Szenes leány operette Ezen előadásra már most megválthatók a jegyek a színházi pénztárnál.

* **Eredeti premerek.** Érdekes estére van kilátásunk a jövő hónapban Oláh Gábornak a kiváló poéta és írónak két új darabja kerül színre egy estén. A meztelen aszony, színmű 1 felvonásban és a Halottak visszajárnak, dráma 3 felvonásban. Mind a kettő eredeti premier.

* **Falusi idyll.** Lengyel Menyhért népies története foglalkoztatja a szintársulat drámai személyzetét, Lengyel Menyhért a Falusi idyll-ben egy egészen új zsanert dolgoz fel a falusi intelligencia erkölceit és társadalmi életét még pedig nagyon jellemzően és nagy megfigyelő tehetséggel. Ez érdekes darabnak vasárnap lesz a bemutatója.

* **Nagymama.** Árkosi Vilmos betegsége miatt a keddi és pénteki darabok megcserélődtek. A péntekre hirdetett Nagymama kedden kerül színre a címszerében Rózsa Lilivel. Pénteken pedig Schuller classikus drámája Haramiák adatnak másodsor. A műsor több része változatlanul marad.

TÁVIRATOK.

Wekerle és Justh kihallgatása.

Budapest, november 29. Tisza kihallgatása után csütörtökig nem lesznek újabb kihallgatások. Csütörtökön Wekerle, pénteken pedig Justh Gyula járul a király elé. Justh pénteki kihallgatásától függ, hogy szombaton összeül-e a Ház, vagy nem.

Mánuel király Párisban.

Budapest, november 29. Párisi távirat szerint Mánuel portugáliai király ma felkereste Falliers elnököt, akinél hosszabb ideig maradt.

Damjanich özvegye haldoklik.

Budapest, nov. 29. Damjanich Jánosné, a hős aradi vértanu özvegye haldoklik. A hős özvegye kilencven éves.

Haldokló herceg.

Bécs, november 29. Münchenből jelentik, hogy Károly Tivadar herceg a halálán van. A halál minden pereben bekövetkezhetik.

Tifuszjárvány Nagyváradon.

Nagyvárad, november 29. A veszedelmes tifuszbetegség felütötte fejét s nagy arányokban terjed. Pár nap alatt a főorvos 37 tifuszmegebetegedést jelentett be. Az óvintézkedéseket megtették.

Az Odont különösen kiemeli a többi száj tisztító szer közül az, hogy a szájüreg az öblítés után göresövi vékonyságu, de e mellett sűrű antiseptikus réteggel

van bevonva, mely még órákkal azután is, hogy a száj kiöblített, utóhatást fejt ki. Ez az utóhatás, mellyel egy másik készítmény sem rendelkezik, adja meg mindenkinek, ki a készítményt naponta használja, azt a biztonságot, hogy száját megvédi az erjedésozó és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megrontja.

Titokzatos holttest.

Csáktornya, november 29. A Rakovnica patak partján egy 31 évesnek látszó, feloszlásnak indult holttestet találtak elrejtve, amely 3-4 hét óta fekszik a fűzben és hét mély, halálos sebet konstataáltak rajta. A hullát eddig nem ismerték fel. Ruhája zsebében Drauburgból Murakirályig szóló vasuti jegyet találtak. A gyanu kőbor cigányokra irányul.

Meggyilkolt cipész.

Drávavásárhely, november 27. Prepetics János 21 éves cipész lakásán tegnap nagy vértócsában holtan találták meg. Az esetről rögtön értesítették a csáktornyai csendőrséget, amely megindította a nyomozást. Kiderült hogy Prepetics házában esténként fiatal legények késő éjjelig kártyázni szoktak. Tegnap este is nyolcan kártyáztak nála éjfél után 2 óráig, azután hazamentek. Eddig pozitív adatot a csendőrség nem tudott ellenük kikutatni. Letartóztatnak három gyanús idegent is, kik Svájc felé igyekeztek menekülni a csendőrök elől és állhatatosan tagadnak. A meggyilkolt cipésznek pénze és pénztárcája hiányzik. A cipészkalapáccsal, vasruddal és rézből való bőrsimitóval teljesen szétromesolták a szerencétlen áldozat fejét. A helyszíni szemlét teljesítő hatóság daktiloskópia útján reméli, hogy a tetteseket rövid időn belül kinyomozni.

Merénylet egy tábornok ellen.

Budapest, nov. 29. Párizsból távirják, hogy egy közkatona Ferrand tábornok ellen merényletet követett el. A golyó, mely Ferrandnak volt szánva, célt tévesztett. A merénylőt elfogták.

Közgazdaság.**Budapesti gabonatözsde.**

(Déli zárlat.)

Budapest, november 29.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Üzletellen irányzat mellett 5000 méter-mázsa került forgalomba 5 fillérel olcsóbb árakon. Egyébgabonanemek nyugodtak. Idő: hideg.

Buza áprilisra	13 90—91
Buza októberre	11 71—72
Rozs áprilisra	10 07—08
Zab áprilisra	7 54—55
Tengeri májusra	6 69—70
Repee augusztusra	13 40—50
Rozs októberre	0 00—00
Zab októberre	0 00—00
Tengeeri szeptemberre	0 00—00

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szilassi—Spiegel gyilkosa. Liskai István, a Szilassy—Spiegel Adolf gyilkosa ügyében fordulat állott be. Kiderült, hogy a papírvágó kést a gyilkos magával vitte s így előre megfontolt szándékból követte el a gyilkos-ágot. Az ügyesség e címen emelt most vádat a gyilkos ellen, amely körülmény Liskai helyzetét súlyosabbá teszi.

A „Debreczen” szerkesztősege és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adtnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat ügynél. Specialis javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdúmegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.**A nagy rejtély.**

— Folytatás. —

Szívélyes esókkal feleltem a jószívű öreg urnak. Most, hogy biztos szellemi és erkölcsi egyensúlyát elvesztette s lelkesültséggem ráragadt — jobban szerettem őt, mint valaha?

Azonban nem voltam egészen boldog, bár annak kívántam látszani. Bár küzdöttem a gondolat ellen, mégis megszügyenülést és sajnálatot éreztem, ha eszembe jutott, hogy a szétépett levél keresését abba hagytam akkor, midőn legközelebb álltam felfedezéséhez. Egyedüli vigaszom volt Eustace. Egyedüli megnyugvásom volt azon egy eszme, melyre minden figyelmemet összpontosítottam, mikép házaseletem szerencés változáson ment keresztül s ragyogó boldogsággal kezesget a jövőben. Itt legalább nem kellett csalódástól félni, itt biztosan érezhettem, hogy csakugyan győztem. Férjem saját jószántától tért vissza hozzám; nem engedett a látszat, sőt bizonyíték sulyos befolyásának, de hálája és szerelme nemesebb sugallatát követte. En visszafogadtam őt keblemre, nem azért, mert oly felfedezőket tettem, melyek nem engedtek neki más választást, minthogy velem éljen továbbra is; — hanem mert nemes lelkületében biztam és — szerettem és tiszteltem uramat.

Ezen eredmény nem volt e némi áldozatra méltó? Igen, az volt! És mégis, mégis levert voltam. Nede végre, e hangulat győzszere már csak egy napi távolságra volt! Minél előbb jutok Eustace közelébe, annál jobb.

Másnap már korán reggel indultam Párisba. Benjamin a vasuti indóházig kísért.

— Még a mai postával írok Edinburghba, — mondá, midőn a vonat indulását vártuk az indóházban. — Remélem, találhatok olyan embert, aminőt Playmore ur segítségül szükségel, ha ugyan a kutatások folytatására határozza el magát. Nem izen-e semmit, Valéria?

(Folyt. köv.)

Legszebb!

Legtöbb örömet szerző!

Maradandó értékű!

**karácsonyi
ajándékok**

csakis a

Löfkovits Arthur

és Társa

országos híru ékszerész és óras üzletében

kaphatók.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutczai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

**asztali, függő, salon, ebédülő
és hálószobai villany-csillárok
és lámpák,**

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olcsó árak. Kitűnő áru.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

LÁM SÁNDORDebreczen, Piacz- és Hatvan-u. sarkán.
Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédülő és salon lámpák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb árakon. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó árakon.

Épület üvegezés helyben és vidéken.

Viszonteladónak árkedvozmény.

Konvertált sorsjegyek

Ára ismét emelkedett, mi azonban ugyanazon árban adjuk azokat, mint ezelőtt, és pedig készpénzért **135** koronáért, — letétjegyre 138 koronáért. A letétjegyre való vételnél elegendő 8 koronát beküldeni, melynek vétele után egy 130 koronáról kiállított, az eredeti konvertált sorsjegy sorozat és számát tartalmazó letétjegyet küldünk be, melynek alapján az eredeti sorsjegy a **vevő tulajdonát képezi** és az arra eső nyeremények is kizárólag a **vevőt illetik**. A 130 korona hátralékot olcsó kamat mellett 3 koronától kezdődő összegekben **tetszés szerint törlesztheti**. Ily előnyös feltételek mellett csak nálunk és kizárólag december 3-ig kaphatók a Konvertált sorsjegyek. Főnyeremény

2 millió 200 ezer korona

évente. Jotállast vállalunk minden, december hó 3-ig nálunk vásárolt Konvertált sorsjegyért, hogy azt **nagyobb összeggel huzzak ki**, mint annak mai vételára. Azon sorsjegyeket, melyeket esetleg kisebb összeggel huzztak volna ki a törlesztési huzásban, mint a mai vételár, kötelezzük magunkat 1000 koronával visszaváltani.

~ Magyar Bankegyesület R.-T. ~
BUDAPEST, Terezkörút 27/B.

Szőrmekabátokat

garnitúrákat vásároljon a **Főposta melletti szücs áruraktárban**

Rózsa Lajos

vezetése mellett.

Karácsonyi vásár

már megkezdődött.

SZÉPE LAJOS

női divatüzletében KOSSUTH-U. 3. sz.

Meglepő olcsó áron adtnak el:

120 cm. széles divatszövetek . . .	70, 90
120 cm. széles női posztó . . .	60
120 cm. széles strapa szövetek . . .	70, 83, 90
120 cm. széles angolposztó, csikos vagy kockás	78, 86, 98
120 cm. Diagonál seviot	75, 90, 110
120 cm. Modern szövés	75, 110, 160
140 cm. valédai angol kelme, kivéles olcsó ár	2-60 3 frt.
Sport fanel sok mintában	22, 26
Bársony fanel	35, 40
Jó mo-ó vellezek, gyönyörű mintákban	24, 27, 32

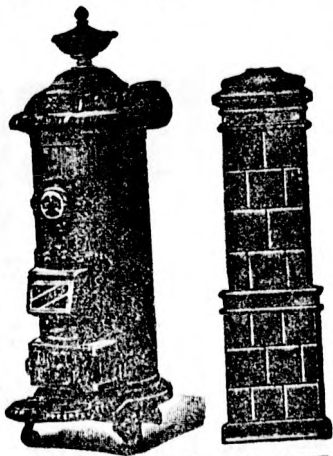
Női fehérneműek, férfi ingek és az összes vászonneműek mesés olcsó árban!

Porcellán kályhák

budweizsi és honi gyártmányban.

„METEOR” folyton égő kályhák

Felülmulhatalan fűtőképességgel. Tüzelő üz tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megakarítás! Kis helyet foglal el! Állap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ
TAKARÉK TŰZHELYEK.
TÓTH GYULA DEBRECZEN
vasnagykereskedő. városházépület, Plac-z-u.

BIZTOSÍTÓ

részvénytársaság,

mely az élet- jégágazaton kívül minden ágazatot kultivál,

Debreczenben

Hajdumegyére kiterjedő főgynökséget szándékozik szervezni. Reflektánsok, kik jó összeköttetéssel bírnak, küldjék jelentkezésüket „Existencia 3331” jellegére

Haasenstein és Vogler-hez
(JAULUS és Tsa) **Budapestre.**

Villamos világítást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszköz

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányu Wolfram és Osmium égőket.

Raktáron levő

összes

férfi- és gyermek ruhákat

most minden elfogadható árban árusítom ~~~

GERŐ ERNŐ

DEBRECZEN, Piac-utca 41.

Tessék meggyőződni, hogy nálam jóval olcsóbb mint bárhol!!

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngéledők, vérszegények lábadozók részére. Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű. Több, mint 6000 orvosi ellism. ö nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyegget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatalt felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tarsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:
„Vig özvegy”, „Fehér virág”, „Pirosrózsa”
„D. H. V.”, „Zoltán”,

Jó pajtás! Kedden nem volt a moziban. Én vártam magát a Ko-suth-utca sarkán. Beteg talán? Szeretném látni! Adjon életjelt „Lohengrin”-nek.

Németül leveleznék szellemes, fiatal hölgygel, ki perfekt német. Megismerkedés kizárva. Levelet „Das Werk lobt den Meister” címre kérek.

Rózsaszín szegfűs szép asszonyt kéri a hosszú fü, hol mutatkozhatik be. Csütörtökön nagyon siettem! Kezeit csókolja „Aktasomos”.

A német nyelv gyakorlása végett ismerjességet óhajt kötni úri fiatal ember oly tisztességes nő vagy férfival, ki magyarul csak nagyon keveset tud. Leveleket a kiadóba „Drezda” jellegre kérek.

- Akar Ön eredményesen hirdetni?
- Kérje a 412. számú telefont!

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Fél-egyházytál kapható. Villanyüzemű kávé pörköldé a kirakatban Piac és Miklós-utca sark

Csaposnak ajánlkozik gyakorolt fiatal házaspár, biztosítékkal. Cím: Eies Sándor Kun-hegyes.

Sajat termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éveik, kapható 50 literen felül Toth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Hollandi gyomorcsépek kaphatók Mihavits Jenő gyógyszerházban.

Ermelléki hegyibor kicsinyben és nagyban kapható. Cím a kiadóban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztoságban vesz Rosenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

A legtartósabb és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagyválasztékban szolid ár mellett szerelhetők be Gricman Gyula e pész üzletében Piac-utca Városház. Merték után megrendeléseket divat szerint készítik.

Eladó szép falkörte (Diel vajonc) kilója 40 fill. Egymalom-utca 4.

Mészáros iparosok figyelmébe. A debreczeni ízr. hitközség 1910 év január 1-től a kóser mészárszékek nyitását korlátlan számban engedélyezi. Bővebb felvilágosítás hitközségi irodában (József kir. herceg-u. 26.) nyerhető.

Egy jó zongora eladó. Cím a Csáthy-féle könyvkereskedésben, Egyháztér 2. sz.

Egy empire stílusú íróasztal és magahátú bőrszék eladó. Címe a kiadóban.

Írásbeli másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cím a kiadóban.

3-4 százalékos törlesztéses kölcsönök kaphatók Miklós Ignác bankirodája által (Piac u. 9.) Felvilágosítás díjtalanul.

Utcai butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Címe a kiadóban.

Kereslet.

Megvételre keresek egy olcsó motorbiciklit. Cím a kiadóban.

Perfekt magyar-német gép- és gyorsírók kérések. Ajánlatok „Remington” címre a Piac-hivatalba kéretnek.

Estere keresek egy kettős könyvvitelt értő kisegítőt. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Könyvelő” címre kérek.

Gyermektelen fiatal házaspár házmesteri állást keres. Cím a kiadóban.

Villany- és vízvezetékli szerelők állandó munkára felvételnek Pollak Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Ügyes kádársegéd jó fizetéssel felvétetik az Adria halkonzerv gyáiban. Homokkert.

Pár ezer koronával túlterhelt házat vennék. Ajánlatokat a kiadóba „Belterületen,” jellegre.

Négy középiskolát végzett, keresztyén, jó családból való fiú tanuló felvétetik Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Eladás.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Két nagy kényelmes fotel olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Bihardószegen egy nagy jövedelmű szálló, 6 hord, 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Ertekezhetni dr. Csáthy Dezső ügyvédi irodájában, Piac-u. 83.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cím a kiadóban.

Bihar-Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Dr. Kardos Endre
ügyvédi irodáját

Kossuth-utca 7. sz. alatt
(Kardos-ház)

megnyitotta.

Nyitott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

SZÖNYEGEK,

Juta, spárga, hollandi, kiddormünster, pesztry, voleur, fu ó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontall szőnyegek, divánterítők, butorszövetek és creppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban!

Ágy- és asztalterítők.

szövet és osipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricot ingek

lábravalók, ujjasok, télikendők, hímálaja haraszt és plüsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló béléssárúk.

Harisnyák, kesztyük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

Legbiztosabb szépítőszert a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arc bőr tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.

Hozzávaló „Fáy-szappan” szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,

a színház mellett. * Telefon sz. 469

„ARANYEGYSZARVU” gyógyszerház.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes, Fencser takaró, Ágy- és asztalterítő, Flanell-takaró, Paplan és matrác nagy raktár

Donogán és Somossy

cégnél, Kistemplombazár, Debreczen